

5. Ухвала Криничанського районного суду Дніпропетровської області від 12.04.2018 р., справа № 178/1379/17. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73373960>.

6. Ухвала Красилівського районного суду Хмельницької області від 20.04.2018 р., справа № 677/550/18. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73530920>.

7. Ухвала Червонозаводського районного суду м. Харкова від 02.04.2018 р., справа № 646/15514/15-к, провадження № 1-кп/646/49/2018. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73240761>.

8. Чеботков А.Ю. Европейские ордера на арест и на производство следственных действий : монография. Москва : Юрлитинформ, 2019. 160 с.

9. Ухвала Старокостянтинівського районного суду Хмельницької області від 27.04.2018 р., справа № 683/3406/16-к. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/73683826>.

УДК 343.14

DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2019-4/63>

ДОСТАТНІСТЬ ДОКАЗІВ У ХОДІ ЗАКІНЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

THE SUFFICIENCY OF EVIDENCES DURING THE COMPLETION OF A PRE-TRIAL INVESTIGATION

Зінченко В.М., здобувач кафедри кримінального процесу
Національний університет «Одеська юридична академія»

Стаття присвячена розкриттю змісту та механізму встановлення достатності доказів у ході закінчення досудового розслідування.

Досліджено вплив достатності доказів на визначення форми закінчення досудового розслідування. Обґрунтовано, що наявність достатніх доказів вказує на можливість ухвалення слідчим, прокурором (з урахуванням їх компетенції) обвинувального акту, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності, а відсутність достатніх доказів для доведення винуватості особи у суді та вичерпання можливості їх отримати – на можливість ухвалення постанови про закриття кримінального провадження.

Охарактеризовано значимість достатності доказів для ухвалення кожного з процесуальних рішень, які постановляються під час закінчення досудового розслідування: обвинувального акту, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності, постанови про закриття кримінального провадження. Вказано, що наявність достатніх доказів призводить до формування внутрішнього переконання слідчого, прокурора про необхідність ухвалення відповідного процесуального рішення.

Розкрито вплив достатності доказів на зміст процесуальних рішень, які ухвалюються у ході закінчення досудового розслідування. Вказано, що під час закінчення досудового розслідування достатність доказів забезпечує встановлення та відображення в обвинувальному акті, клопотанні про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотанні про звільнення особи від кримінальної відповідальності всіх обставин, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні, а недостатність доказів, як протилежна їй за змістом категорія, це відображення у постанові про закриття кримінального провадження відсутності достатніх доказів для доведення винуватості особи у суді та обґрунтування вичерпання можливості їх отримати.

Ключові слова: оцінка доказів, достатність доказів, обвинувальний акт, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності, постанова про закриття кримінального провадження.

The article is devoted to the disclosure of the content and mechanism of establishing the sufficiency of evidences during the completion of a pre-trial investigation.

The effect of the sufficiency of the evidences on determining the form of the completion of a pre-trial investigation is investigated. It is substantiated that the availability of sufficient evidences indicates the possibility of the adoption by the investigator, the prosecutor (taking into account their competence), an indictment, a petition for the use of compulsory measures of medical or educational character, a petition for the release of a person from criminal liability, and the absence of sufficient evidences to prove the guilt of the person in court and the exhaustion of their ability to obtain it – to the possibility of adoption a decision about close of criminal proceedings.

The significance of the sufficiency of the evidences for adoption each of the procedural decisions rendered at the completion of a pre-trial investigation is characterized: an indictment, a petition for the use of compulsory measures of medical or educational character, a petition for the release of a person from criminal liability, a decision about close of criminal proceedings. It is stated that the availability of sufficient evidences leads to the formation of the internal conviction of the investigator, the prosecutor about the need to adopting of the appropriate procedural decision.

The effect of the sufficiency of the evidences on the content of procedural decisions rendered during completion of a pre-trial investigation is disclosed. It is stated that at the completion of the pre-trial investigation, the sufficiency of the evidences provides for the establishment and reflection in the indictment, the petition for the use of compulsory measures of medical or educational character, the petition for the release of a person from criminal liability of all circumstances subject to proving in the criminal offense, and the insufficiency of evidences as a category that is opposite to it, – the reflection in the decision about close of criminal proceedings of the absence of sufficient evidences to prove the guilt of the person in court and the exhaustion of their ability to obtain it.

Key words: assessment of evidences, sufficiency of evidences, indictment, petition for the use of compulsory measures of medical or educational character, petition for the release of a person from criminal liability, decision about close of criminal proceedings.

Закінчення досудового розслідування являє собою завершальний етап цієї стадії кримінального провадження, спрямований на складання відповідного підсумкового процесуального рішення та виконання процесуальних дій, встановлених нормами кримінального процесуального закону для відповідної форми закінчення досудового розслідування. Вичерпний перелік форм закінчення

досудового розслідування визначений ч. 2 ст. 283 КПК України, яка до їх числа відносить: 1) закриття кримінального провадження; 2) звернення до суду з клопотанням про звільнення особи від кримінальної відповідальності; 3) звернення до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру [1]. Неодмінною умовою ухва-

лення відповідних процесуальних рішень (слідчим, прокурором – постанови про закриття кримінального провадження, обвинувального акту, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, а прокурором – клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності) виступає здійснення вказаними суб'єктами доказування оцінки доказів, у тому числі з огляду на їх достатність.

Розкриттю поняття та змісту достатності як процесуальної властивості доказів і механізму її встановлення під час досудового розслідування та судового провадження у доктрині кримінального процесу присвячена значна увага науковців. Зокрема, до дослідження вказаної проблематики зверталися І.В. Гловюк, Ю.М. Грошевий, М.В. Деєв, О.В. Капліна, С.О. Ковальчук, Р.В. Костенко, М.О. Кочкіна, Т.М. Мирошніченко, М.А. Погорецький, С.М. Стахівський, М.М. Стоянов, О.Г. Шило, М.Є. Шумило та інші вітчизняні і зарубіжні вчені. При цьому окремі вчені зверталися до характеристики механізму встановлення достатності доказів на етапі завершення досудового розслідування, проте такі дослідження виконані на основі аналізу або зарубіжного кримінального процесуального законодавства (Р.В. Костенко, М.О. Кочкіна) або КПК України 1960 року (М.В. Деєв). Водночас дослідження вказаної проблематики з урахуванням норм чинного кримінального процесуального закону не проводилося.

Здійснення оцінки доказів на етапі закінчення досудового розслідування дозволяє слідчому, прокурору визначити форму його закінчення та встановити наявність підстав для складання відповідного процесуального рішення. Підставами процесуальних рішень на етапі закінчення досудового розслідування та під час вибору конкретної форми завершення процесу розслідування, як вказують М.О. Громов і С.О. Полунін, виступає така наявність вихідних доказів, що дозволяють слідчому сформулювати внутрішнє переконання щодо необхідності та доцільності рішення, яке приймається [2, с. 100–101]. У ході визначення форми закінчення досудового розслідування та встановлення наявності підстав для складання відповідного процесуального рішення чітко простежується взаємозв'язок між достатністю доказів і формуванням внутрішнього переконання слідчого, прокурора. Він полягає у тому, що наявність достатньої сукупності доказів забезпечує формування внутрішнього переконання щодо форми закінчення досудового розслідування та наявності підстав для складання того або іншого процесуального рішення. При цьому внутрішнє переконання, як зазначає І.М. Лузгін, формується залежно від характеру доказів, тих прийомів і засобів, за допомогою яких ці докази були отримані, результатів їх дослідження [3, с. 25]. Своєю чергою внутрішнє переконання слідчого, прокурора, сформоване на основі наявних у кримінальному провадженні доказів, впливає на ухвалення ним відповідного процесуального рішення. Розкриваючи механізм ухвалення слідчим процесуальних рішень під час закінчення досудового розслідування, С.М. Хор'яков наголошує, що у результаті оцінки сукупності доказів слідчий або приймає певне рішення (за наявності внутрішнього переконання, заснованого на доказах), або відмовляється від його прийняття (звичайно, також за внутрішнім переконанням) [4, с. 131–132]. Таким чином, у процесі оцінки доказів на етапі завершення досудового розслідування встановлення їх достатності виступає визначальним фактором, який впливає на ухвалення постанови про закриття кримінального провадження, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, складання обвинувального акту.

У доктрині кримінального процесу звертається увага на вплив достатності доказів на визначення форми закінчення досудового розслідування. Так, М.О. Кочкіна

дотримується думки про те, що оцінка достатності доказів під час визначення форми досудового розслідування має вагомe значення для подальшої діяльності слідчого, оскільки йому доведеться вирішити важливе питання про наявність «судової перспективи» у розслідуваній ним кримінальній справі або про її відсутність і прийняти відповідне процесуальне рішення [5, с. 85]. Вирішуючи вказане питання, слідчий, прокурор повинен враховувати, що у разі передавання обвинувального акту, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності до суду, останній може надати їм іншу оцінку, у тому числі й із точки зору їх достатності, ніж та, яка була здійснена слідчим, прокурором. У зв'язку з цим у разі встановлення достатності доказів, слідчий, прокурор повинні передати до суду обвинувальний акт, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності. І навпаки, за відсутності достатніх доказів слідчий, прокурор зобов'язаний продовжувати досудове розслідування у межах строків, передбачених КПК України, а у разі невстановлення достатніх доказів для доведення винуватості особи у суді та вичерпання можливості їх отримати – ухвалити, з урахуванням їх компетенції, постанову про закриття кримінального провадження.

Складання обвинувального акту, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, як впливає зі змісту ч. 1 ст. 290 КПК України, законодавцем пов'язується з двома діями: 1) визнанням слідчим, прокурором доказів достатніми для ухвалення відповідного процесуального рішення; 2) відкриттям матеріалів досудового розслідування іншій стороні [1]. Норми кримінального процесуального закону не закріплюють форму та зміст процесуального рішення слідчого, прокурора про визнання зібраних під час досудового розслідування доказів достатніми для складання обвинувального акту, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, а у практичній діяльності воно здійснюється в усній формі, оскільки оцінка доказів, у тому числі й із точки зору їх достатності, відобразитиметься в одному з вказаних процесуальних рішень. Своєю чергою відкриття матеріалів досудового розслідування стороною обвинувачення дозволяє стороні захисту переконатися у наявності доказів, достатніх для складання обвинувального акту, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру.

Вченими складання обвинувального акту пов'язується з повним встановленням за допомогою достатніх доказів обставин, які входять до предмету доказування. Так, Т.З. Єгорова, З.З. Зінатуллін та Т.З. Зінатуллін вказують, що прийняті рішення про закінчення досудового розслідування та складання обвинувального акту слідчий вправі лише тоді, коли він доходить висновку, що всі необхідні у справі процесуальні дії проведені у точній відповідності до кримінального процесуального закону, всі обставини предмета доказування встановлені достовірно та повно, а сукупність зібраних доказів дає однозначну відповідь на питання про винуватість підозрюваного у вчиненні злочину [6, с. 173]. Дещо уточнюючи наведену позицію, потрібно вказати, що достатніми доказами повинна однозначно встановлюватися не лише винуватість підозрюваного у вчиненні кримінального правопорушення, але й інші обставини, які складають предмет доказування. Так, п. 5 ч. 2 ст. 291 КПК України закріплює, що обвинувальний акт має містити виклад фактичних обставин кримінального правопорушення, які прокурор вважає встановленими, правову кваліфікацію кримінального правопорушення з посиланням на положення закону і статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність

та формулювання обвинувачення [1]. Коло обставин, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні, у цілому законодавцем визначене ч. 1 ст. 91 КПК України, доповнене у ч. 1 ст. 485 КПК України переліком обставин, що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх, та уточнене у ч. 1 ст. 505 КПК України стосовно обставин, що підлягають встановленню під час досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру [1]. При цьому саме сукупність доказів, достатніх для складання обвинувального акту, дозволяє встановити всі обставини, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні.

Особливість достатності доказів під час складання обвинувального акту, на думку Р.В. Костенка, полягає у тому, що вказана категорія виступає як необхідний й обов'язковий функціональний компонент, який обґрунтовує достовірність висновків обвинувачення зі сторони органів судочинства. Це означає, що кожна з обставин, яка входить до предмету доказування, у момент закінчення досудового розслідування складанням обвинувального акту повинна бути не лише підтверджена сукупністю зібраних доказів, але й обґрунтована доказами, достатніми для встановлення об'єктивної істини стосовно вказаних обставин [7, с. 92]. Таким чином, достатність доказів забезпечує отримання достовірного знання про кожну обставину, яка входить до предмету доказування у кримінальному провадженні, однозначне відображення кожної з вказаних обставин у змісті обвинувального акту та виключає можливість іншого її розуміння.

Повною мірою наведені аспекти розуміння змісту та механізму встановлення достатності доказів під час складання обвинувального акту стосуються й складання клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, що випливає зі змісту норм кримінального процесуального закону. Так, ч. 1 ст. 292 КПК України передбачає, що клопотання про застосування примусових заходів виховного характеру має відповідати вимогам ст. 291 КПК України, а також містити інформацію про захід виховного характеру, який пропонується застосувати [1], а ч. 2 ст. 292 КПК України закріплює, що клопотання про застосування примусових заходів медичного характеру має відповідати вимогам ст. 291 КПК України, а також містити інформацію про примусовий захід медичного характеру, який пропонується застосувати, та позицію щодо можливості забезпечення участі особи під час судового провадження за станом здоров'я [1].

Вказані аспекти розуміння оцінки доказів із точки зору їх достатності у ході складання обвинувального акту стосуються й складання клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності. Зокрема, п. 4 ч. 1 ст. 287 КПК України встановлює, що у клопотанні прокурора про звільнення від кримінальної відповідальності наводиться виклад фактичних обставин кримінального правопорушення та його правова кваліфікація з зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність та формулювання підозри [1]. Поряд з цим, порівняно зі змістом обвинувального акту, до змісту клопотання про звільнення від кримінальної відповідальності законодавець встановлює додаткові вимоги. Так, п. 6 ч. 1 ст. 287 КПК України передбачає, що у клопотанні прокурора про звільнення від кримінальної відповідальності вказуються докази, які підтверджують факт вчинення особою кримінального правопорушення [1]. Водночас вимога щодо достатності доказів вказаною нормою кримінального процесуального закону окремо не встановлюється.

Закриття кримінального провадження законодавцем пов'язується з наявністю підстав, визначених ст. 284 КПК України. Як вказує М.О. Кочкіна, прийняте у стадії досудового розслідування рішення про закриття кримінальної

справи буде тільки тоді обґрунтованим і мотивованим, коли у його основу покладена сукупність усіх доказів, які з достатністю свідчать про наявність підстав для прийняття цього рішення у точній відповідності до вимог закону й обґрунтовують його як єдино вірне [5, с. 106–107]. Поряд із цим ухвалення постанови про закриття кримінального провадження можливе й у разі відсутності у кримінальному провадженні достатніх доказів щодо винуватості особи у вчиненні кримінального правопорушення. Як зазначає М.В. Деєв, особливістю рішення про закриття справи є те, що інколи воно може прийматися і не на основі достовірних, з гносеологічної точки зору, висновків. Подібна ситуація складається в тих випадках, коли пізнання обставин кримінальної справи завершилося отриманням певної сукупності доказів, яка може бути оцінена як достатня для достовірного встановлення наявності факту події злочину, однак під час оцінки цієї самої сукупності доказів з точки зору достатності не можна зробити висновок про винуватість або невинуватість особи у вчиненні даного злочину, якщо вичерпані всі можливості для збирання додаткових доказів [8, с. 104]. Так, відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 284 КПК України кримінальне провадження закривається в разі, якщо не встановлені достатні докази для доведення винуватості особи в суді і вичерпані можливості їх отримати [1].

У доктрині кримінального процесу обґрунтовано звертається увага на два моменти у розумінні достатності доказів у випадку невстановлення достатніх доказів для доведення винуватості особи і вичерпання можливості їх отримати. По-перше, вчені вказують, що відсутність достатніх доказів не позбавляє слідчого, прокурора можливості ухвалити постанову про закриття кримінального провадження. Так, Р.В. Костенко зазначає, що той факт, що недостатні докази означають ймовірне знання обставин кримінальної справи (винуватості або невинуватості), не буде перешкоджати прийняттю рішення про закриття справи [7, с. 82]. По-друге, науковці наголошують на тому, що недоведеність винуватості особи у вчиненні кримінального правопорушення не може включатися до числа обставин, що підлягають доказуванню. Як вважає Н.Г. Стойко, у разі включення недоведеності до числа обставин предмету доказування доведлося б говорити про доведеність недоведеності або ототожнювати вказані стани доказування з об'єктивною дійсністю, що є логічно некоректним [9, с. 19].

Результати проведеного дослідження дозволяють стверджувати, що під час закінчення досудового розслідування достатність доказів, по-перше, дозволяє визначити форму його закінчення: наявність достатніх доказів вказує на можливість ухвалення слідчим, прокурором (з урахуванням їх компетенції) обвинувального акту, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності, а відсутність достатніх доказів для доведення винуватості особи у суді та вичерпання можливості їх отримати – на можливість ухвалення постанови про закриття кримінального провадження. По-друге, у ході закінчення досудового розслідування достатність доказів забезпечує можливість ухвалення відповідного процесуального рішення: наявність достатніх доказів призводить до формування внутрішнього переконання слідчого, прокурора про необхідність ухвалення відповідного процесуального рішення (постанови про закриття кримінального провадження, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, складання обвинувального акту), що впливає на його ухвалення. По-третє, під час закінчення досудового розслідування достатність доказів забезпечує встановлення та відображення в обвинувальному акті, клопотанні про застосування примусових захо-

дів медичного або виховного характеру, клопотанні про звільнення особи від кримінальної відповідальності всіх обставин, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні, а недостатність доказів, як протилежна їй

за змістом категорія, – це відображення у постанові про закриття кримінального провадження відсутності достатніх доказів для доведення винуватості особи у суді та обґрунтування вичерпання можливості їх отримати.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
2. Громов Н.А., Полуниін С.А. Санкции в уголовно-процессуальном праве России. Москва : Городец, 1998. 150 с.
3. Лузгин И.М. Расследование как процесс познания. Москва : Высшая школа МВД СССР, 1969. 178 с.
4. Хорьяков С.Н. Процессуальная самостоятельность следователя : дисс. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Москва, 2006. 211 с.
5. Кочкина М.А. Оценка достаточности доказательств на этапе окончания предварительного расследования по уголовному делу: дисс. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Москва, 2015. 197 с.
6. Зинатуллин З.З., Егорова Т.З., Зинатуллин Т.З. Уголовно-процессуальное доказывание: концептуальные основы: монография. Ижевск : Детектив-Информ, 2002. 228 с.
7. Костенко Р.В. Достаточность доказательств в российском уголовном процессе : дисс. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Краснодар, 1999. 170 с.
8. Деев М.В. Достатність доказів у кримінальному процесі України: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2007. 218 с.
9. Стойко Н.Г. Недоказанность обстоятельств уголовного дела / науч. ред. В.Д. Арсеньев. Красноярск : Издательство Красноярского университета, 1984. 104 с.

УДК 34.046

DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2019-4/64>

ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ЗАРОДЖЕННЯ РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА ЧАСІВ КІЇВСЬКОЇ РУСІ (ІХ-ХІІІ СТ.)

HISTORICAL AND LEGAL ANALYSIS OF THE ORIGIN OF SEARCH ACTIVITY DURING THE KIEVAN RUS (XIX-XIII CENTURIES)

Климчук О.М., аспірант кафедри конституційного права
та теоретико-правових дисциплін

*Інститут права та суспільних відносин
Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»*

Статтю присвячено дослідженню історичному аналізу правових аспектів зародження та розвитку розшукової діяльності за часів Київської Русі у ІХ- ХІІІ століттях. Дослідження зумовлено захистом порушених прав, свобод та законних інтересів людини і громадянина, що не може здійснюватися повноцінно без проведення розшукової роботи. Реформування правоохоронної системи України допоможе провести зазначене оновлення з урахуванням історико-правового досвіду на етапі зародження досліджуваної діяльності.

Аналіз додержавного періоду характеризується наявністю звичаєвого права, різного роду заборон та плеємних звичаїв, що стимулює колективний контроль один над одним та суспільний осуд порушника. Традиції знайшли свій природно-правовий відблиск у звичаях, що врегульовували поведінку на початковому етапі одержавленого суспільства. Здійснення розшуку та помсти належить потерпілому від злочину досить тривалий час. Першою писаною пам'яткою давньоруського права є «Руська Правда», де робляться перші спроби закріплення процедур розшукової діяльності.

На особливому рахунку було майно, життя та здоров'я князя та його оточення, що стимулювало, наприклад, детальний розшук викрадених речей. Письмове звичаєве право закріплює представників князя (вірники, мечники, тіуни, десятники та інші) та у їх функціональних обов'язках додається розшукова діяльність.

«Руська правда» виділяє «заклич», «зведення» і «гоніння сліду». Дві останні належать до розшукової діяльності. Досліджуються редакції «Руської Правди» та вплив на неї княжої волі, панівного класу, візантійських договорів, церковної та судової практики. Стверджується приватний характер судового вирішення порушень із використанням здобутих позивачем доказів за результатами проведеної ним же розшукової діяльності.

Звертається увага про відсутність поділу «Руської Правди» на матеріальні та процесуальні норми, а також на значну кількість архаїзмів. Наукова парадигма того часу розвивалася досить повільно і єдиним законодавцем був князь, що у більшості реалізовував волю пануючого класу.

Із прийняттям християнства, становленням державності Київської Русі, виник апарат примусу з боку князівської верхівки, на якому і ґрунтувався апарат державної влади у сфері розшукової діяльності.

Ключові слова: «гоніння сліду», «заклич», «зведення», «Руська Правда», звичаєве право, Київська Русь, розшук, розшукова діяльність, табу.

The article is devoted to the study of the historical analysis of the legal aspects of the origin and development of search activity during the years of Kyiv Rus in the 19th and 13th centuries. The research is due to the protection of violated rights, freedoms and legitimate interests of a person and a citizen, which can not be carried out fully without conducting wanted work. Reforming the Ukrainian law-enforcement system will help to carry out this update, taking into account historical and legal experience at the stage of the birth of the investigated activity.

The analysis of the pre-state period is characterized by the existence of customary law, various kinds of prohibitions and tribal customs, which stimulates collective control over one another and the public condemnation of the offender. Traditions have found their natural and legal glare in the customs that regulate behavior at the initial stage of the state-owned society. The pursuit and retaliation of a victim is a long time. The first written monument of ancient n law is "Ruska Pravda", where the first attempts to consolidate the investigative activities are being made.

In particular, the property, life and health of the prince and his entourage, this stimulated, for example, a detailed search for stolen things. Written customary law consolidates the representatives of the prince (faithful, swords, triunes, princes and others) and their search functions are added to their functional duties.